

T.C.
Yargıtay
17. Hukuk Dairesi

Esas No:2014/13399

Karar No:2017/198

K. Tarihi:17.1.2017

MAHKEMESİ :Ticaret Mahkemesi

Taraflar arasındaki tazminat davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın kısmen kabulüne dair verilen hükmün süresi içinde davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği düşünüldü:

- K A R A R -

Davacı vekili, davalıya zorunlu trafik sigortalı araçta yolcu olarak bulunan müvekkilinin tek taraflı trafik kazası sonucu kalıcı sakat kaldığını, kazanç kaybına uğradığını, bu davadan önce aynı nedenle açılan davada davalı ... şirketinin müvekkilinin ekonomik koşullarını fırsat bilerek davadan feragat etme koşuluyla 21.10.2011 tarihinde 22.152,64 TL ödediğini, maluliyetin tespit edilmediğini, maluliyette artış olduğunu, tazminat miktarı belirlenmeden doğmamış haktan feragatin mümkün olmadığını beyanla, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 200,00 TL maddi tazminatın kaza tarihi veya başvurudan sonraki 8 işgünü sonrasında itibaren ya da dava tarihinden itibaren ticari veya yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsilini talep etmiş, bedel artırım dilekçesiyle talebini 77.847,36 TL'ye yükseltmiş, kısmi ödemenin yapıldığı 21.10.2011 tarihinden itibaren ticari veya yasal faiz talep etmiştir.

Davalı vekili, ... 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan dava nedeniyle davacıya ödeme yapıp davacıdan ibraname aldıklarını, davadan feragat edildiğinden kesin hüküm bulunduğunu, olayda hatır taşıması olduğunu beyanla davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, toplanan deliller ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, davanın kısmen kabulüne, 57.847,36 TL tazminatın ıslah dilekçesindeki talep dikkate alınıp kısmi ödemenin yapıldığı 21.10.2011 tarihinden itibaren hesaplanacak değişen oranlı yasal faizi ile birlikte davalıdan alınıp davacıya ödenmesine, davacının fazla isteminin reddine karar verilmiş; hüküm davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

1-Dava, trafik kazasında yaralanma nedeniyle cismani zarardan kaynaklanan maddi tazminat istemine ilişkindir.

Davacı, 25.07.2011 tarihinde açmış olduğu ... 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/776 Esas sayılı davası ile 04.06.2008 tarihli aynı kazayla ilgili olarak aynı davalı aleyhine fazlaya dair haklarını saklı tutarak maluliyet nedeniyle 20.000 TL maddi tazminat isteminde bulunmuş, 20.10.2011 tarihli ibranameyle 22.152,64 TL bedel karşılığında davalıyı kayıtsız şartsız ibra etmiş, 20.10.2011 tarihinde feragat nedeniyle davanın reddine karar verilmiş ve 2 yıl içerisinde 06.06.2013 tarihinde işbu davayı açmıştır. Davacı işbu davayı açarken tazminat miktarı belirlenmeden doğmamış haktan feragatin mümkün olmadığını belirtmekle birlikte, maluliyetinin arttığı iddiasına da dayanmıştır. Zarar görenin zararı öğrenmesinde amaç, zararın mahiyeti (kapsamı) ve esaslı unsurları hakkında bir dava açmaya, davayı ciddi ve objektif şekilde desteklemeye ve davanın gerekçelerini göstermeye elverişli bütün hal ve şartları öğrenmiş olmasıdır. "Gelişen durum" aynı olaya ilişkin olarak zaman içinde zararın artması veya yeni zararların doğması halidir. Bundan ayrı, zarar görenin kendi imkanlarıyla ya da başkasının yardımıyla zarar verici fiilin sonuçlarının gidişini ve kesinleşen durumu değerlendirebilmesi gerekir. Özellikle vücut bütünlüğünün ihlalinin doğan zarar ancak bakım ve tedavi sonucunda düzenlenen hekim raporuyla belli bir açıklığa kavuşmaktadır.

Somut olayda davacının sunmuş olduğu ... Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenen 06.09.2011 tarihli özürlü sağlık kurulu raporuna göre davacının... kompresyon fraktürü teşhisiyle %13 oranında sürekli malul kaldığı belirlenmiştir. İşbu davada mahkemece aldırılan Kurumu Başkanlığı'nın 04.09.2013 tarihli raporunda ise Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı

Tespit İşlemleri Yönetmeliği (... Sağlık İşlemleri Tüzüğü)'ne göre davacının L2 kırığı nedeniyle %31.2 oranında sürekli malul kaldığı tespit edilmiştir. Mahkemece ... Kurumu Başkanlığı'ndan alınan rapora itibar edilerek hüküm kurulmuştur. Eksik inceleme ile karar verilemez. Davacı, feragat tarihinden sonra maluliyet oranında gelişen durum bulunduğu tespit edildiği takdirde tazminata hak kazanabilir. Bu durumda mahkemece, davacının davadan feragat ettiği 20.10.2011 tarihinden sonraki tüm tedavi evrakları da getirtilerek, gerekirse davacının muayenesi de sağlanarak davadan feragat tarihinden sonra tedavilerinin devam edip etmediği, feragat tarihinden sonra maluliyet oranında gelişen bir durum bulunup bulunmadığı ve maluliyet oranı kaza tarihinde yürürlükte bulunan ... Sağlık İşlemleri Tüzüğü'ne göre belirlenmek suretiyle ayrıntılı, gerekçeli, denetime elverişli ek rapor aldırılarak sonucuna göre karar verilmesi gerektiğinin gözetilmemesi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir. 2-Bozma neden ve şekline göre davalı vekilinin sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik gerek görülmemiştir.

SONUÇ: Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA, (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına, peşin alınan harcın istek halinde temyiz eden davalıya geri verilmesine 17.01.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi

T.C.

YARGITAY

17. HUKUK DAİRESİ

E. 2017/4267

K. 2020/4284

T. 2.7.2020

DAVA : Taraflar arasındaki tazminat davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın reddine dair verilen hükmün süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi gereği düşünüldü:

KARAR : Davacı vekili; meydana gelen kazada müvekkilinin yaralandığını ve malul kaldığını, davalı ... şirketine yapılan başvuru neticesinde müvekkiline yetersiz ödeme yapıldığını, müvekkilinde artan **maluliyet** oranı için davalıya tekrar başvuru yapıldığını ancak davalı tarafça taleplerinin red edildiğini açıklayıp ibranamenin iptali ile 10.000,00 TL'nin tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, toplanan delillere göre davanın reddine karar verilmiş; hüküm, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava, trafik kazası nedeni ile cismani zarara dayalı tazminat istemine ilişkindir.

Davacı vekili meydana gelen kazada müvekkilinin yaralandığını ve malul kaldığını, davalıya yapılan başvuru neticesinde kısmi ve yetersiz ödeme yapıldığını, zaman içinde müvekkilinde oluşan **maluliyet** durumunun arttığını açıklayıp tazminat isteminde bulunmuş, mahkemece, dava konusu olay nedeniyle davacı tarafından davalıya müracaat edildiği, davalı tarafından davacıya 11.02.2009 tarihinde 65.533,00 TL ödeme yapıldığı, davacı tarafından da 05.02.2012 tarihli ibranamenin düzenlenerek davalıya verildiği, davanın ise 22.05.2014 tarihinde açıldığı, ibranamenin düzenlenme tarihi ile dava tarihi arasında 2918 Sayılı Kanun'un [109/4.](#) maddesinde ön görülen iki yıllık süresinin geçmiş olduğu gibi davalı tarafından sorumluluk miktarının üzerinde ödeme yapılmış olduğu, ibranamenin düzenlenme tarihinden itibaren iki yıllık süre içerisinde belge niteliğinde olduğu ve düzenleyen tarafından bu süre içerisinde cayılabileceği, iki yıllık süre geçtikten sonra kesinleşeceği gerekçesi ile açılan davanın reddine karar verilmiştir.

Karar, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmektedir.

Borçlar Kanunu'nun 41. maddesinde haksız fiil tanımlanmış, 60. maddesinde de haksız fiilden zarar görenin bundan kaynaklanan maddi ve manevi zararın tazmini istemi ile açacağı davaların bağlı olduğu zamanaşımı süreleri özel olarak düzenlenmiştir. BK'nın 60. maddesinde üç türlü zamanaşımı süresi öngörülmüş olup bunlar, zararın ve failin öğrenildiği tarihten itibaren 1 yıllık sübjektif ve nispi nitelikteki kısa zamanaşımı süresi, herhalde haksız fiil tarihinden itibaren 10 yıllık objektif ve mutlak nitelikte uzun zamanaşımı süresi ile olağan üstü nitelikteki ceza zamanaşımı süresidir (EREN F., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, B. 9, İstanbul 2006, s. 794).

Buna karşılık, özel bir kanun hükmünün, özel olarak zamanaşımı süresi öngördüğü tehlike sorumluluklarında BK m. 60 uygulanmaz. 2918 Sayılı KTK'nın [109/I.](#) maddesinde "Motorlu araç kazalarından doğan maddi zararların tazminine ilişkin talepler, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak 2 yıl ve her halde, kaza gününden başlayarak 10 yıl içinde zamanaşımına uğrar" hükmüne, yine aynı kanunun 109/II. maddesinde ise, "dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve Ceza Kanunu bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş ise, bu süre maddi tazminat talepleri için de geçerlidir" hükmüne yer verilmiştir.

Açıklanan ilkeler ışığında somut olay incelenecek olursa; kaza 31.12.2007 tarihinde gerçekleşmiş, davaya konu trafik kazası sonucunda davacı yaralanmıştır.

Mahkemece eylem için 2918 Sayılı Kanun'un [109/4](#).maddesinde ön görülen iki yıllık süresinin geçmiş olduğu gerekçesi ile talebin reddine karar verilmiştir. Somut olayda davaya konu kaza; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu döneminde gerçekleşmiş olup buna göre eylem için Türk Ceza Kanununda öngörülen ceza zamanaşımı süresinin dikkate alınarak dava tarihi olan 22.05.2014 tarihinde zamanaşımı süresinin dolup dolmadığı tartışılarak karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde eksik inceleme ile karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Kaldı ki davacı vekili, kaza nedeniyle müvekkilinin **maluliyet** oranında artış olduğunu, davalı ... şirketine yapılan başvuru neticesinde davalı ... şirketince %28 sakatlık oranına göre tazminat ödemesi yapıldığını, ancak müvekkilinin psikolojik rahatsızlıklarının da ortaya çıkması ile **maluliyet** oranının arttığını, artan **maluliyet** oranı sebebi ile hesaplanacak tazminatın tahsilini talep etmiştir.

Gerçekten de dosya kapsamından, davacıya yapılan ödemeye esas 26.12.2008 tarihli özürlü sağlık kurulu raporunun davacıda oluşan femur boyun kırığı+vertberada %25 kompresyon, femurda %4 ve sol omuzda rom ağırlı sebepleri ile %28 olarak belirlendiği, yargılama sırasında alınan **maluliyet** raporunda davacının yapılan psikiyatr muayenesinde ise davacının anskiyete post travmatik stres bozukluğu takipli olduğu, 2014 yılında Tarsus Devlet Hastanesinde travma sonrası stres bozukluğu tanısı ile sağlık kurul raporu düzenlendiği, 18.05.2015 tarihinde sağlık kurul raporu düzenlendiği, şu anki hali ile kişide travma sonrası stres bozukluğu tanısı düşünüldüğü, tedavi ile işlevselliğinin kısmen düzeleceği belirtilerek **maluliyet** oranının vertebra korpus çökme, kalça hareket kısıtlılığı ve travma stres bozukluğu nedeni ile %45 olduğu bildirilmiştir.

Artan **maluliyet** oranı ve gelişen yeni durum nedeni ile zamanaşımı süresinin başlangıcı bu yeni durumun ortaya çıktığı tarih olup davacı vekilince de artan **maluliyet** oranına ilişkin tazminat talep edildiğine ve sigorta şirketince yapılan ödemenin ilk kalıcı sakatlığa ilişkin olduğu da gözetildiğinde düzenlenen ibranamenin artan **maluliyet** oranını kapsamadığı ve zamanaşımı süresinin de her halükarda bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda ceza (uzamış) zamanaşımı süresinin dolmadığının gözetilerek işin esasına girilmesi gerekirken yanılığlı gerekçe ile karar verilmesi doğru görülmemiş hükmün bu nedenle bozulmasına karar vermek gerekmiştir.

Diğer yandan mahkemece, ibranamenin düzenlenme tarihi ile dava tarihi arasında 2918 Sayılı Kanun'un [109/4](#). maddesinde ön görülen iki yıllık süresinin geçmiş olduğu kabul edilerek karar verilmiş ise de; ibranamenin iptaline ilişkin yasal düzenlemenin 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Sorumluluğa İlişkin Anlaşmalar" başlıklı 111. maddesinde düzenlendiği gözetilmeksizin hatalı değerlendirme ile ibranamenin iptaline yönelik olarak 2918 Sayılı Kanun'un [109/4](#).maddesi çerçevesinde değerlendirme yapılması da doğru görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün BOZULMASINA, peşin alınan harcın istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine 02/07/2020 gününde oybirliğiyle karar verildi.